

Lapsen selviytymisroolit

ROOLI	ULOSPÄIN	SISÄÄNPÄIN	EI TARVITSE	TARVITSEE
Taakankantaja Vastuunkantaja Sankari	▪ itsenäinen▪ riippumaton▪ hillitty▪ miellyttävä▪ kiltti▪ vastuuntuntoinen▪ suoriutuja	▪ riittämättömyys▪ tarpeettomuus▪ pelko▪ yksinäisyys▪ hämmennys▪ syvä syyllisyys▪ viha	▪ rohkaisua aikuisten asioihin▪ ylitoita▪ vakavuutta▪ kiltteyden ja onnistumisen arvostamista	▪ EI-sanan opettelua▪ iloa ja leikkiä▪ teini-ikäisyyttä▪ vapaa-aikaa▪ etuoikeuksia▪ omia juttuja
Ongelmalapsi Syntipukki	▪ uhmakas▪ kielteinen käytös▪ suunnittelemattomuus▪ vastentahtoisuus▪ vahva vertaisryhmä▪ päihteiden käyttö▪ vetäytyminen	▪ hylätyksi tulemisen pelko▪ viha▪ syyllisyys▪ mustasukkaisuus▪ yksinäisyys▪ loukkaantuneisuus	▪ epäonnistumista▪ tappiotunnelmaa▪ kielteisiä tunteita▪ vertailua▪ hylkäämistä	▪ rehellisyyttä▪ rohkaisua▪ osallistumista▪ onnistumista▪ palkitsemista▪ myönteisiä tunteita
Unohdettu lapsi Näkymätön lapsi Sopeutuja	▪ hiljainen, mykkä▪ vetäytyvä, ujo▪ vaikea ystävystyä▪ korvikkeet; TV, ruoka, kirjat▪ ylipaino	▪ kaaosmaisuuus▪ loukkaantunut▪ riittämättömyys▪ pelko▪ viha▪ yksinäisyys	▪ tunteiden kieltämistä▪ päätösten ja ongelmien välttelyä▪ yksinäisyyttä▪ poissulkemista	▪ joukkoon kuulumista▪ aktiivisuutta▪ omia mielipiteitä▪ taitoja▪ läheisyyttä
Lemmikki Maskotti Tasapainottaja	▪ epäkypsä▪ pelle▪ huomion keskipiste▪ manipuloiva▪ hurmaava▪ yliaktiivinen▪ söpö▪ huumori	▪ syyllinen▪ en ole tärkeä▪ riittämättömyys▪ yksinäinen▪ pelokas▪ loukkaantunut▪ vihainen▪ tuska	▪ toiminnan välttämistä▪ pinnallisuutta▪ kannustusta viehättävyyteen▪ kannustusta hauskuuteen	▪ ryhmiä, joihin samaistua▪ vakavuutta▪ omanarvontuntoa ja identiteettiä▪ kosketusta kielteisiin tunteisiin▪ läheisyyttä

Lähteet: Arnell & Ekblom. *När mamma eller pappa dricker. Räddä barnen Stockholm 1996. Taitto. Huomaa lapsi. Päihdeongelma perheessä. Opaskirja lasten ja vanhempien vertaisryhmien vetäjille. Lasten Keskus 2002.*